

Kaupunginhallitus

Aika 18.08.2025 klo 15:00 -**Paikka** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31)

Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Kuopion kaupungin lausunto Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026-2029 luonnoksesta sekä sitä koskevasta ympäristövaikutusten arvioinnista	5
4	Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle / Asemakaava ja asemakaavan muutos / Pieni Neulamäki II	20
5	Elinvoima- ja konsernipalvelujen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2025	31
6	Perustettavan sote-kiinteistöyhtiön hallinto- ja ylläpitopalveluiden kilpailuttaminen	33
7	Tahko Golf Club Oy:n osakkeiden myynti	35
8	Oikaisuvaatimus / arkipyhäkorvaukset	38
9	Kaupunginhallituksen tiedonantoja 18.8.2025	40
10	Kaupunginhallituksen muut asiat 18.8.2025	41

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Eskelinen Aleksi	puheenjohtaja	
	Kaartinen Tiina	1. varapuheenjohtaja	
	Pääkkö Sakari	2. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Jenna	jäsen	
	Backnäs Teemu	jäsen	
	Berg Marja	jäsen	
	Hakokivi Nina	jäsen	
	Karkulahti Saara	jäsen	
	Korhonen Kari	jäsen	
	Linnanmäki Vesa	jäsen	
	Savolainen-Lipponen Teija	jäsen	
	Airaksinen Tanja	valtuuston puheenjohtaja	
	Savolainen Leila	valtuuston 1.	
		varapuheenjohtaja	
	Auvinen Harri	valtuuston 2.	
		varapuheenjohtaja	
	Soile Lahti	esittelijä	kaupunginjohtaja
	Jari Kyllönen	muu osallistuja	apulaiskaupunginjohtaja
	Pekka Vähäkangas	muu osallistuja	apulaiskaupunginjohtaja
	Kirsi Soininen	muu osallistuja	markkinointijohtaja
	Tero Oinonen	pöytäkirjanpitäjä	hallintojohtaja

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 18.08.2025

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

2**Pöytäkirjantarkastajat**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

Esittelijä kaupunginjohtaja Soile Lahti

Päätösehdotus

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana torstaina (pyhäpäivän sattuessa seuraavana arkipäivänä). Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Jenna Ahonen ja Marja Berg.

Päätös

3**Kuopion kaupungin lausunto Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026-2029 luonnoksesta sekä sitä koskevasta ympäristövaikutusten arvioinnista**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

4933/00.04.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

markkinointijohtaja va. strategiajohtaja Kirsi Soininen, puh. 044 718 2020

innovaatiopäällikkö Arto Holopainen, puh. 045 1393996

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen, puh. 044 7182502

työllisyysjohtaja Pirjo Oksanen, puh. 044 7181711

liikennejärjestelmäsunnittelija Matti Vänskä, puh. 044 7185463

vesihuoltoinsinööri Päivi Rissanen, puh. 044 7185303

ympäristöasiantuntija Minna Kokkonen 044 718 2148 ja Mari Turunen puh. 044 718 2870,

luonnonsuojelusunnittelija Kalle Ruokolainen p. 044 7182 145

yhteyspäällikkö Tero Piippo, puh. 044 718 2125

yhteyspäällikkö Anu Häiväläinen, Yrityspalvelu, puh. 044 7182036

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää antaa alla esitetyn lausunnon Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026 – 2029 luonnoksesta sekä sitä koskevasta ympäristövaikutusten arvioinnista.

Päätös**Selostus**

Pohjois-Savon liitto on pyytänyt 25.6.2025 päivätyllä kirjeellään lausuntoa Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026 – 2029 luonnoksesta sekä sitä koskevasta ympäristövaikutusten arvioinnista. Liitteenä on lausuntopyyntö asiakirjoineen. Lausunto tulee lähettää Pohjois-Savon liittoon 31.8.2025 mennessä kirjaamo@pohjois-savo.fi tai kirjallisesti Pohjois-Savon liiton osoitteeseen.

1. Maakuntasuunnitelma – Pohjois-Savon strateginen kehittäminen vuoteen 2040

Yleiset kommentit:

On perusteltua, että Pohjois-Savon Maakuntasuunnitelma 2040 ja Maakuntaohjelma 2026-2029 on koottu yhteiseen asiakirjaan ja se muodostuu hallituksen päätökseen aluekehittämisen painotuksista, yhdistävistä teemoista ja aluekehityksen edellytyksistä. Kokonaisuudessa on kyetty kohtuullisen hyvin huomioimaan ja erittelemään maakunnan erityispiirteitä, menestystekijöitä sekä keskeisiä painotuksia. Kuopion kaupungin näkökulmasta on hyvä, että kärkialoihin on tehty päivityksiä. Erityisesti lääkekehityksen nostaminen hyvinvointiteknologian rinnalle on tarpeellinen, koska se on kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen valmistelun ja kehittämisen ohella kaupungin keskeinen strateginen painopiste, joihin on tarkoitus panostaa merkittävästi tulevana vuosina. Globaalin lääketeollisuuden investoinnit suuntautuvat korkean osaamisen ja huippututkimuksen maihin ja alueisiin. Suomessa terveys ja hyvinvointi on nyt tunnistettu yhdeksi yhteiskunnan uudistamisen, tuottavuuden, talouskasvun ja julkisen talouden kestävyuden lähteeksi. Kuopiolla on Itä-Suomen yliopiston kautta merkittävä mahdollisuus kansallisesti ja kansainvälisesti nousta lääkealan ja lääkekehityksen osalta uutta kasvua synnyttäväksi. P-S HVA:lla on jo noin 60 lääketutkimusta käytössä. Kliinisten lääketutkimuksen määrä on Pohjois-Savossa kansallista kärkeä. Tutkimus- ja testauspalvelut on jo nyt kansallisesti korkealla tasolla ja tätä asemaa tulee ja kannattaa entisestään vahvistaa koko maakunnan ja Suomen hyväksi. Maakuntaohjelmassa tulisi tunnistaa Itä-Suomen yliopiston ja Pohjois-Savon Hyvinvointialueen yliopistollisen sairaalan merkittävä ja kasvava rooli lääketieteen ja hyvinvoinnin TKI-toiminnan kehittäjänä.

Kuopioon perustettava kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus tuottaa tietotaitoa siviiliyhteiskunnan toiminnan kannalta elintärkeiden toimintojen turvaamisesta sekä kansalaisten henkisestä kriisinkestävytydestä kaikissa olosuhteissa. Osaamiskeskuksen rooli on tunnustettu osana Itäisen Suomen ohjelmaa ja sillä on sekä kansallista että kansainvälistä merkittävyyttä.

Kuopioon perustettava osaamiskeskus keskittyy kokonaisturvallisuuden vahvistamiseen alue- ja paikallishallintonäkökulmasta kumppanuudessa valtion kanssa. Keskus kehittää kokonaisturvallisuustoimijoiden välistä yhteistoimintaa, johtamista ja viestintää sekä kriittisen infrastruktuurin toimivuutta ja huoltovarmuutta. Maakuntaohjelman tulisi huomioida osaamiskeskuksen toimintaedellytysten parantaminen yhtenä kärkialana ja varmistaa sen tuki ja rahoitus.

Maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma antavat hyvän perustan edunvalvonnalle. Kuopion näkökulmasta on olennaista osaamisen ja TKI-toiminnan vahvistaminen ja siihen täytyy löytyä myös riittävät resurssit. Tärkeää on myös valtion koulutus- ja tutkimuslaitosten alueellisen läsnäolon vahvistaminen ja vahva kytkentä innovaatioekosysteemeihin.

Toimintaympäristön muutostekijöitä ja niiden vaikutuksia maakunnan kehitykseen on käsitelty perusteellisesti. Aasukkaiden hyvinvoinnin tila olisi tärkeää huomioida ja tuoda esille, kun arvioidaan toimintaympäristöä. Varsinkin kun osaavat ja hyvinvoivat ihmiset on läpileikkaavana teemana. Luonnoksessa ei ole asukkaiden hyvinvoinnin tilaa eikä hyvinvointiin

vaikuttavia tekijöitä avattu riittävästi. Asukkaiden hyvinvoinnin tila korreloi vahvasti toiminta- ja työkykyyn.

Asiakirjan rakenteeseen ja sisällön numerointiin kannattaa kiinnittää huomiota. Sisältö on jaettu kahteen päälukuun Maakuntasuunnitelmaan ja Maakuntaohjelmaan, mutta edellisen pääosion alanumerointina on kuitenkin "maakuntaohjelman keskeiset painopisteet".

Epävarmuustekijät:

Yleisesti maakuntasuunnitelmassa on tunnistettu hyvin saavutettavuuden ja aluekehityksen nykytila, missä viime vuosien valtakunnallinen painopiste on enenevässä määrin suuntautunut läntiseen ja eteläiseen Suomeen, erityisesti Helsingin, Turun ja Tampereen kaupunkiseutujen muodostaman ns. kasvukolmion alueelle. Tämä on liikenteen osalta näkynyt suurten liikennehankkeiden rahoituksen kohdistumisena em. alueelle, kuten maakuntaohjelmassa todetaan. Kuopion kaupungin näkemyksen mukaan tämä on vaikuttanut merkittävästi myös Kuopion kaupunkiseudun MAL-sopimusten sisältöihin ja rahoitustasoihin. Alkuvuodesta 2025 valmistuneessa Itä-Suomi ohjelmassa on esitetty tiettyjä toimenpiteitä, millä tätä kehitystä voitaisiin osin kääntää, mutta tämänhetkisen näkymän mukaisesti ohjelman toteuttamiselle ei olla osoittamassa riittävää resursointia valtion osalta.

Päivitetty Kuopion seudun MAL-sopimus 2024-2027 tukee kehittämisteemoillaan Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman tavoitteita ja sisältöjä. Tämän vuoksi on olennaista, että MAL-sopimuksen puuttuvaa valtionrahoitusta voidaan riittävästi täydentää Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman toimeenpanoon liittyvällä kehittämis- ja investointirahoituksella.

Seutukaupunkien ja maaseudun kehittämisenäkymien osalta suunnitelmassa todetaan, että kehitysmahdollisuuksien toteuttamiseen vaikuttaa oleellisesti liikennejärjestelmän kehittäminen. Kuopion kaupunki yhtyy tähän näkemykseen. Liikennejärjestelmän kehittämisellä on tärkeä rooli seudullisessa kehittämisessä ja mm. palveluiden ja maaseutualueiden saavutettavuuden varmistamisessa. Myös vesihuoltopalveluiden ja niiden kehittäminen sekä kytkeminen MAL-sopimuksen toteuttamiseen on alueen kehittymisen vuoksi tärkeää, koska vesihuolto on tärkeä maankäyttöön ja asumiseen liittyvä palvelu. Vesihuoltopalveluiden huomiotta jättäminen voi johtaa siihen, että kehitettävillä alueilla ei ole mahdollista saada toimivaa vesihuoltoa. Uusien vesihuoltoverkostojen rakentaminen tai vanhojen verkostojen saneeraaminen vaatii resursseja. Välttämättömyyspalveluna toimiva vesihuolto tukee alueen elinvoimaa ja väestönkehitystä sekä edistää huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta. Vesihuollon osalta myös ilmastomuutoksen sopeutumiseen tulee huomioida, kuivuuden ja rankkasateiden sekä sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. On huolehdittavaa pohjavesivaroista, jotta ne ovat laadullinen ja määrältään riittävät myös tulevaisuudessa.

Väestötavoite

Tilastokeskus ennustaa Pohjois-Savolle varovaisen positiivista väestökehitystä:

Suunnitelman mukaan *"Kuopion väestöllinen vetovoima perustuu moniin tekijöihin, kuten monipuoliseen elinkeinorakenteeseen, vahvaan koulutustarjontaan sekä kattaviin palveluihin".*

Tässä yhteydessä olisi syytä mainita myös monimuotoiset ja helposti tavoitettavat luonnonsuojelualueet. Tämä koskee tutkitusti erityisesti Kuopion (ja muidenkin kaupunkiseutujen) vetovoimaa. Kuopiossa asia on juuri näin, koska luontokohteet ovat hyvin keskeisesti kaupunkirakenteen kyljessä ja osin sen sisällä.

Alueellisten työmarkkinoiden toimivuus:

Työmarkkinat ympärillä muuttuvat nyt todella nopeasti, joten Kuopion kaupunki korostaa jatkuvan (vuosittaisen) työmarkkina-analyysin tekemistä ja tehokasta ennakointitiedon hyödyntämistä – pitää olla valmiudet päivittää suunnitelmaa nopeastikin. Työnantajien osaamistarpeiden ja oppilaitosten koulutustarpeiden ristiin tarkastelu olisi hyödyllistä, jotta päästään kiinni niihin osaamisen kehittämisen täsmätoimiin, joita suunnitelmassakin peräänkuulutetaan.

Käytännön toimet jäävät suunnitelmassa vielä ohueksi (ovat enemmänkin toiveita), joten konkreettinen edes jollakin tasolla aikataulutettu kehittämissuunnitelma ml. toimijoiden välinen työnjako olisi hyväksi asioiden edistämisessä.

Maakuntaan tarvitaan korkeasti koulutettua väkeä, kuten suunnitelmassakin on nostettu esiin. Huomioitava kuitenkin on, että meiltä loppuvat myös suorittavan tason tekijät kaikilla kärkialoilla ja hoivassa ja tähän pitäisi kiinnittää enemmän huomiota.

Maahanmuuttokysymykset on nostettu hyvin ratkaisuna ja painopisteenä esiin. Tarvitaan kuitenkin huomattavan paljon kriittistä tarkastelua työnantajien negatiivisiin asenteisiin ja koviin kielitaitovaatimuksiin liittyen. Työpaikkojen on muututtava, jos halutaan ratkaista työvoimapulaa maahanmuuton avulla. Asettautumispalveluiden osalta tarvitaan vielä selkeää työnjakoa – mitä tekevät kunnat ja työvoimaviranomainen, ja mikä on työnantajan vastuulle. Odotukset ja mahdollisuudet eivät nyt ehkä ihan kohtaa.

Puolisoiden työpaikkojen hakemiseen pitäisi suhtautua samoin kuin sen varsinaisen tulijankin työpaikkaan ennakoiden. Kielitaitoa tarvitaan molempien työllistymiseksi ja sitä pitää kehittää jo lähtömaassa. On tärkeää tiedostaa, että Pohjois-Savossa ei ole englannin kielisiä työmarkkinoita, joille pääsee helposti integroitumaan.

Pohjois-Savoon tulevien maahanmuuttajien kotouttamiseen tulisi panostaa, jotta etenkin opiskelupaikan saaneita jäisi seudulle asumaan ja perheellistymään. Tähän liittyen tärkeää on luoda yhteyksiä maahanmuuttajien ja kantaväestön välille. Tutkimustietoa esimerkiksi asumispreferensseistä tarvitaan lisää. Maakunnan vahvuuksista tulisi osata kertoa eri kulttuureista ja taustoista tulevia kiinnostavalla tavalla, sillä maahanmuuttajia saattavat houkutella osin eri asiat kuin suomalaisia. Tutkimuksia ja markkinointia voisi edistää myös hankkeistamisen kautta.

Alueellisten työmarkkinoiden toimivuuden osalta suunnitelmassa korostetaan myös työvoiman liikkuvuuden sujuvuutta kohtaannon lisäksi. Työvoiman seudullisen liikkuvuuden osalta olisi liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta oleellista varmistaa erityisesti päätieverkon

sujuvuus kuntakeskusten välillä, sekä vähäliikenteisen tieverkon riittävä kunto. Näiden lisäksi erityisesti matalapalkka-aloilla työvoiman liikkuvuuden/saatavuuden osalta tulisi kiinnittää huomiota joukkoliikenteen osalta;

- A) työssäkäyntiliikennettä palvelevaan vuorotarjontaan ja infrastruktuuriin (mm. pysäkki-infra ja liityntäpysäköinti)
- B) lipputuotteiden kohtuulliseen hinnoitteluun
- C) lippu- ja informaatiojärjestelmien yhteensopivuuteen, saavutettavuuteen, käytettävyyteen sekä selkeyteen
- D) matkaketjujen toimivuuteen

Tämän lisäksi Kuopion merkitys maakunnan väestönkasvun veturina ja osaamisen keskittymänä olisi tunnistettava. Kuopion kasvu on nopeaa ja väestönkasvun tarkempi tarkastelu osoittaa että väestönkehitys on maakunnassa hyvin polarisoitunutta. Kuopion nopea väestökasvu ja maahanmuutto vaativat maakuntasuunnitelmassa erityistä huomiota rekrytointipalveluiden ja maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämiseen.

Asumisen ja elinympäristön kehittäminen

Suunnitelmassa kerrotaan, että *”asumisen laatu ja elinympäristö ovat keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat muuttajien päätöksiin. Pohjois-Savossa tulee kehittää laadukkaita ja kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja sekä kaupunki- että maaseutualueilla. Lisäksi älykkään infrastruktuurin ja kestävä kehityksen mukaisen kaupunkisuunnittelun edistäminen voi lisätä alueen houkuttelevuutta. Viheralueiden, kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan mahdollisuuksien parantaminen vahvistavat alueen vetovoimaa entisestään.”* Olisi selvempi muotoilu, jos kappaleen loppu kuuluisi: *”Viheralueiden, suojelualueiden... lisääminen vahvistavat...”*

Liikenneyhteyksien ja saavutettavuuden parantaminen:

Suunnitelmassa korostetaan nopeiden ja tehokkaiden liikenneyhteyksien tärkeyttä erityisesti Kuopion ja muiden keskusten välillä. Lisäksi todetaan, että haja-asutusalueen julkisen liikenteen kehittäminen todennäköisesti tukee työssäkäyntiä ja opiskelua ilman muuttopainetta suuriin keskuksiin, mutta kehittäminen vaatineen uudenlaisia ratkaisuita. Kuopion kaupunki yhtyy näkemykseen ja yleisesti liikenneyhteyksien osalta pääpainon tulee olla nykyisen liikenneverkon tehokkaassa hyödyntämisessä ja kunnossapidossa, jolloin väyläverkon kehittämistoimet voidaan suunnata kohteisiin, millä voidaan tavoitella maakunnallisen elinvoiman kehittämistä. Haja-asutusalueen joukkoliikenteen kehittäminen edellyttää ennen kaikkea laajempaa seudullista tahtotilaa ja resursseja järjestämiseksi. Uudenlaisten ratkaisuiden osalta tulisi päästä tilanteeseen, missä eri viranomaistahojen välistä yhteistyötä julkisesti hankittujen kuljetusten osalta voitaisiin tiivistää ja ostopalvelukyytejä voitaisiin yhdistellä nykytilaa tehokkaammin eri organisaatioiden välillä. Alueellista saavutettavuutta voidaan liikennejärjestelmän lisäksi kehittää erityisesti myös maankäytön, että palveluverkon hyvällä suunnittelulla, missä huomioidaan saavutettavuus lähtökohtaisesti nykyisellä liikennejärjestelmällä.

Työmarkkinoiden optimointikeinot:

Kohtaan 3. Työvoiman liikkuvuuden ja houkuttelun tukeminen Kuopion kaupunki esittää lisättäväksi kohtaa liikennejärjestelmän kehittäminen, missä huomioitaisiin mm. työssäkäyntiliikenteen kannalta merkittävimpien väylien kehittäminen liikennejärjestelmäsuunnitelmien mukaisesti sekä alueellisen joukkoliikenteen kehittäminen.

2. Maakuntaohjelma

2.1 Kehittämistavoitteet kärkialoilla

Kaupungin liikenteen/saavutettavuuden kommentit maakuntaohjelman kehittämistavoitteisiin kärkialoittain:

Kone- ja energiateknologia

Ohjelmassa mainittu junayhteyksien ja ratainfrastruktuurin kehittämistarve on myös Kuopion kaupungin näkemyksen mukaan yksi alueen tavaraliikenteen pullonkauloista ja hidaste laajemman kone- ja energiateknologian kehittämiseksi. Savon radan kapasiteetti on nykytilassa rajallinen ja Kuopion alueelta puuttuu kunnollinen tavararatapiha logistiikka-alueineen, mikä osaltaan mahdollistaisi rataliikennettä logistiikassaan hyödyntävän toimijan sijoittumisen alueelle. Kaupunki osaltaan pyrkii edistämään ja kehittämään kumipyöräliikenteen logistiikkaa, mutta rataliikenteen osalta kehittämistyö sekä vuorotarjonnan että ratainfrastruktuurin osalta edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin, valtiohallinnon ja elinkeinoelämän kesken. Kuopion kaupunki on osaltaan avoin tälle yhteistyölle.

Muutoin junayhteyksien osalta kaupunki pyrkii edunvalvontatyössään edistämään Savon radan kehittämistä ja kapasiteetin kasvattamista, millä olisi merkittävästi positiivinen vaikutus sekä tavara- että henkilöliikenteen osalta. Kuopion kaupunki pyrkii mahdollistamaan ja edistämään osaltaan alueellisen lähijunaliikenteen toimintaedellytyksiä ja potentiaalin kasvua omassa maankäytön suunnittelussaan, mutta valtionhallinnon laatimien selvitysten (Traficom) mukaisesti lähijunaliikenteen käynnistyminen ei ole lähivuosina realistista. Kuopio kuitenkin katsoo, että maakunnallisesti lähijunaliikenteeseen tulisi varautua mm. nykytilaa laajemman työssäkäyntialueen mahdollistamiseksi.

Lentoliikenteen osalta Kuopion kaupunki on osaltaan tehnyt ja tekee edelleen hyvin aktiivista edunvalvontatyötä elinkeinoelämän kannalta kriittisten yhteyksien varmistamiseksi. Yhtenä esimerkkinä tästä on uusi myöhempi lentovuoro Helsingistä Kuopioon.

Ohjelmassa todetaan hyvin, että energiatekniikan osalta tarvitaan lisää koulutustarjontaa. Myös laajaa kiertotalous- ja ilmasto-osaamista tarvitaan niin oppilaitoksissa kuin yrityksissä useilla toimialoilla. Yritysten ja oppilaitosten koulutuksella ja yhteistyöllä turvataan yritystoiminnan vastuullisuutta ja saadaan yritysten palvelukseen osaajia, joita jo nyt yrityksissä tarvitaan. Tätä työtä osaltaan Pohjois-Savon bio- ja kiertotalousklusteri jo tekee ja sen rooli on hyvin huomioitu ohjelmassa.

Kohdassa "Luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutoksen hillintä" olisi selvyiden vuoksi hyvä mainita, ettei konetekniikalla tällä hetkellä nähdä olevan mahdollisuuksia vaikuttaa

luonnonmonimuotoisuuden edistämiseen, vaikka se ei välttämättä pitäisikään paikkaansa. Sama koskee muitakin vastaavia kärkialoja, jos niillä ei tunnisteta olevan monimuotoisuusvaikutuksia.

Metsä-, bio- ja kiertotalous

Kaupunki yhtyy maakuntaohjelmassa esitettyyn huoleen alemman (vähäliikenteisen) tieverkon kunnosta. Puutavaran logistiikan osalta kaupunki yhtyy tarpeeseen kehittää raideliikenteen laanialueita. Tämän osalta seudullisesti Sänkimäen puutavaran laanialueen kehittämisen osalta ratasuunnitelman on valmistumassa, mutta seudullisia kehittämistarpeita on edelleen mm. Lapinlahdella. Kaupunki myös korostaa, ettei pelkkä suunnitelmavalmius riitä, vaan suunnitelmien toteuttamiseen tulisi valtiohallinnon varata myös riittävät taloudelliset resurssit. Tie- ja raideliikenteen lisäksi on vuonna 2022 Venäjän aloittaman Ukrainan hyökkäyssodasta lähtien on metsäteollisuuden kuljetuksissa kasvanut myös vesiliikenteen merkitys. Vesiteitse kuljetetaan merkittävä määrä kaakkois-Suomen puuteollisuuden raakapuukuljetuksista, mikä tulee myös huomioida maakunnan liikennejärjestelmän kehittämisessä tulevaisuudessa. Käytännössä tulee maakunnallisesti varmistaa riittävä määrä uittopaikkoja sekä varmistaa niiden käytettävyys ja saavutettavuus myös tulevaisuudessa. Kiertotalouden osalta on Kuopion kaupungilla käynnissä myös maakunnallisesti merkittävä Hepomäen kiertotalousalueen kehittämishanke. Alueella toimii jo nykytilassa merkittävää kiertotaloustoimintaa (mm. Jätekuukko) ja alueen saavutettavuus edellyttää tulevaisuudessa merkittäviä satsauksia alueen liikennejärjestelmän kehittämiseksi uusien tieyhteyksien toteuttamiseksi ja nykyisten tieyhteyksien parantamiseksi. Sekä valtio- että kuntatalouden niukkenevassa rahoitustasossa tulisi myös liikennejärjestelmän kehittämisrahoitusta suunnata tulevaisuudessa enenevissä määrin seudullista elinvoimaa ja kasvua tuoviin investointeihin ml. työvoiman liikkuvuus ja elinkeinoelämän kuljetustarpeet.

Ilmastonmuutos ja luontokato

Maakuntasuunnitelmassa olisi syytä mainita maakunnan hiilineutraalisuustavoitteen (2035) lisäksi jo pidemmän ajan kehityssuunta, eli hiilineutraaliuden jälkeen tulee pyrkiä hiilinegatiivisuuteen, jolloin hiilinielujen tulee olla päästöjä suuremmat. Tämä tavoite onlinjassa Suomen valtion tavoitteen kanssa. Suunnitelmassa todetaan, että Pohjois-Savon metsien ja maaperän hiilinieluja vahvistetaan, mutta siinä ei kuitenkaan oteta kantaa riittävästi siihen, miten tämä tullaan tekemään. On huolehdittava, että hakkuumäärä ei kasva suuremmaksi kuin vuotuinen kasvu, jolloin myös maakunnan hiilinielut vähentyisivät entisestään. Näin ollen metsien hiilensidontakykyä tulee vahvistaa merkittävästi, jotta edes hiilineutraaliustavoitteeseen päästään. Suunnitelmassa olisi syytä mainita keinoja hiilinielujen lisäksi myös hiilivarastojen parantamiseksi, kuten metsien sekapuustoisuuden kasvattaminen, harvennusvoimakkuuden vähentäminen, hakkuiden kiertoaikojen pidentäminen, suojelualueiden lisääminen sekä turvemaiden ojituksen lopettaminen ja maaperän ennallistaminen. Metsien hiilivarastojen parantamisen kannalta on

myös tärkeää huomioida, että varttuneen metsän hakkaaminen vie puuta ja puuhun sidottua hiiltä metsästä pois, eikä nuoren metsän hetkellinen nielu korvaa sitä kuin aikaisintaan vuosikymmenten kuluessa. Näin ollen on tärkeää säilyttää olemassa olevaa varttunutta metsää. Metsien ja maaperän hiilinieluja parantavilla toimilla tuetaan ilmastomuutoksen hillinnän lisäksi luonnon monimuotoisuutta. Monimuotoiset metsät sopeutuvat parhaiten muuttuvaan ilmastoon ja tarjoavat tutkitusti hyvinvointia ihmisille.

Sivulla 10 kerrotaan: "Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on keskeinen tavoite. Tähän pyritään muun muassa vesistöjen suojelulla, ennallistamistoimenpiteillä sekä kestäväällä maa- ja metsätaloudella." Pitäisi kirjoittaa konkreettisemmin, että "Tähän päästään muun muassa toteuttamalla EU:n ennallistamisasetuksen mukaiset toimenpiteet luontotyyppien suojelemiseksi, hoitamalla ja suojelemalla erityisesti maakunnan monimuotoisuuskeskittymien arvokkaita luontokohteita, vesistöjen suojelulla sekä kestäväällä maa- ja metsätaloudella, jossa toteutetaan myös monimuotoisuuden kannalta myönteisiä toimia. Muita luonto- ja ilmastotavoitteita tukevia toimia ovat myös hiilinielu- ja luonnonarvomarkkinoiden kehittäminen ja niihin osallistuminen sekä kunnallisten ja maakunnallisen monimuotoisuusohjelmien laadinta ja toteuttaminen."

Keskeisen tavoitteen toteutuminen pitää varmistaa riittävän täsmällisin keinoin – sellaisin, jotka on yhteisesti hyväksytty EU:ssa korjaaviksi toimiksi.

Etenkin luontokatoa ja kestävää kulutusta, mutta myös ihmisten hyvinvointiakin, ajatellen on hieman arveluttavaa, että suunnitelma ja ohjelma pohjautuvat niin vahvasti näkökulmaan lisääntyvän talouskasvun ja teknisen kehityksen (teknologian lisääminen ja robotiikka) tuomasta mahdollisuudesta ratkaista näitä valtavia ongelmia, jotka historiallisesti johtuvat pääosin juuri ihmiskunnan kulutuksen valtavasta kasvusta. Tätä ongelmaa ei ole erityisemmin mainittu merkittävänä epävarmuustekijänä, vaikka talouskasvun kyllä tiedetään olevan ristiriidassa ympäristön kanssa.

Ainoastaan metsä-, kierto- ja biotalouden yhteydessä käytetään käsitettä "kädenjälki" tarkoittaen ympäristövaikutuksia, jotka nähdään tällä toimialalla pääosin ja yleensä kielteisinä seurauksina (ks. ympäristöselostuksen taulukko kohdassa 6.3). Tämä "kädenjäljen" esille ottaminen vain yhdessä yhteydessä aiheuttaa lukijassa hämmennystä sen tarkoituksesta. Merkittävimmät metsätalouden ympäristövaikutukset myös ovat todellisuudessa elinympäristön laadun näkökulmasta nykyään edelleen kielteisiä (päästöt, monimuotoisuuden heikentyminen ja mm. valtaosa maiseman muutoksista) eivätkä myönteisiä, mitä "kädenjäljellä" käsitteellisesti tarkoitetaan. Tässä yhteydessä ei oikeastaan edes käsitellä metsätalouden kestävyiden (monimuotoisuuden ja ilmaston) kannalta olennaisia ydinkysymyksiä eli luonnonsuojelua tai hiilitaseen negatiivisuutta ollenkaan. Nämä teemat kuuluisivat tähän kohtaan ja niitä olisi pohdittava vakavasti eikä sivuuttaen.

Ruokajärjestelmä

Ruokajärjestelmän osalta saavutettavuuden osalta korostuu liikennejärjestelmän osalta samankaltaiset tarpeet kuin metsätalouden ja kone-/energiatalouden osalta. Päätieverkon (vt5 ja vt9) toimivuus ja ylläpito tulee taata myös tulevaisuudessa ja lisäksi alemman

(vähäliikenteinen) tieverkon kunto huolettaa ja Savon radan sekä lentoliikenteen osalta on tiedossa olevia liikennejärjestelmän kehittämistarpeita. Näiden lisäksi ruuan alkutuotannon osalta tulisi maakunnassa kiinnittää huomiota maaseudun (haja-asutusalueen) osalta ihmisten kriittisten palveluiden saavutettavuuteen, mihin on liikennejärjestelmän lisäksi merkittävä rooli palveluverkostosuunnittelulla. Tieverkon kunnon ylläpito ja kehittäminen on kytkettävä kokonaisturvallisuuden, huoltovarmuuden ja pelastusvalmiuden tavoitteisiin.

Maataloussektorilla olennaista on sisällyttää ohjelmaan tehokkaita toimenpiteitä, joilla siirrytään kohti kestävämpää tuotantoa ja ruokavaliota. Nyt ohjelmaan on kirjattu, että uudet ravitsemussuositukset tuovat nostetta kotimaisen kalan ja kasvisruoan kehitykselle, mutta nämä suositukset eivät yksin riitä muutoksen eteenpäin viemiseksi. Tarvitaan kasvi- ja kalaproteiinien tuotannon ja jalostuksen tukemista sekä sitovaa ohjausta sille, että julkisissa ruokapalveluissa tarjotaan entistä enemmän kasvi- ja kalapohjaista ruokaa. Näiden toimenpiteiden ohella hiiliviljelyä on tuettava ja vaikuttaviksi todettuja turvepeltojen päästövähennystoimia tulee nopeuttaa.

Ruokajärjestelmän vaikutusta monimuotoisuuteen ei ole tunnistettu lainkaan. Laiduntamisella ja luomutuotannolla on monien tutkimusten mukaan paljon myönteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Perheviljelmillä näitä monimuotoisuuden kannalta myönteisiä tuotantotapoja on mahdollista toteuttaa usein paremmin kuin suurilla tuotannon pelkkään tehokkuuteen tähtäävillä tiloilla tai pelkästään teollisessa ja teknologisessa ruoan tuotannossa. Pientilojen "kädenjälki" on paljon suurempi kuin tehomaatalouden. Ruokajärjestelmä ei ole vain ruokaa varten, vaan sillä on monia keskeisiä ja myönteisiä ekologisia vaikutuksia luonnontilaan ja lajistoon.

Hyvinvointiteknologia ja lääkekehitys

Saavutettavuuden osalta Kuopion kaupunki korostaa erityisesti tarvetta sujuville ja aikataulullisesti tarpeen mukaisille yhteyksille Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja edelleen kansainvälisille yhteyksille. Tällä on todennäköisesti osaltaan merkitystä mm. ulkomaisen työvoiman houkuttelemisessa maakuntaan.

Matkailu ja luovat alat

Kuopion kaupunki korostaa tapahtumatuotannon vaikuttavuutta. Tapahtumat houkuttelevat matkailijoita ja mahdollisia uusia asukkaita alueelle, lisäävät asukkaiden pitovoimaa, elävöittävät paikallistaloutta ja monipuolistavat elinkeinorakennetta. Tapahtumat onkin nostettu Kuopion kaupungin nykyisessä strategiassa Elinvoimainen ja kasvava Kuopio osiossa (Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat) painopisteeksi sekä tunnistettu kaupungin Kasvava ja elinvoimainen Kuopio -ohjelmassa kehittämiskohteena (Tarjoamme elämyksellisiä tapahtumia ja matkailumahdollisuuksia, Veto- ja lumovoimaa asukkaille ja vierailijoille. Aktivioimme osallistavaa kaupunkikulttuuria).

Maakunnan elinvoima syntyy ihmisistä, yrityksistä, elämyksistä ja tapahtumista. Kestävän elinvoiman kehittämiseen tulee kytkeä ympärivuotisesti niin kiinteistönomistajat, hotellit,

kulttuurilaitokset, ravintolat, kaupat sekä paikalliset tapahtuma-alan toimijat. Kuopiossa on tiedossa merkittäviä investointeja tapahtuma-alaan (Jalkapallo- ja tapahtumastadion, Väinölänniemen stadionalueen peruskorjaus, Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskuksen kehittäminen, Puijon kehittäminen mukaan lukien Puijon urheilulaakso) ja keskeisen kaupunkialueen kehittämisohjelma johon tulee sisältymään kaupunkikulttuuria ja tapahtumia tukevia kehittämiskohteita. Näiden investointikohteiden mahdollinen hankerahoitus voi mahdollistua paremmin *mikäli maakuntasuunnitelmassa ja -ohjelmassa on nykyistä selkeämmin huomioitu tapahtumateollisuuden näkökulmia ja sen kytkentä osaksi matkailualaa ja laajemmin alueen yritysten toimintaedellytyksiä.*

Tapahtumilla on paitsi merkittävä alueellinen elinvoima- ja vetovoimavaikutus niin myös jopa sitäkin merkittävämpi vaikutus pienten kuntien pitovoimaan. Erityistä huomiota tulisi jatkossa kiinnittää yritystapahtumien kehittämiseen esim. Savilahden alueella ja Luolassa. Iso osa alan tapahtumateollisen toimialan liikevaihdosta tulee yritystapahtumista. Koko tapahtumateollisen toimialan liikevaihto on Suomessa jo noin kolme miljardia euroa.

Teknologiamurros liittyy digitalisaatioon ja tiedolla johtamiseen. Tietoa tulee analysoida systemaattisesti ja jakaa matkailu- ja tapahtumayritysten sekä luovien alojen toimijoiden kanssa sekä kehittää toimialojen vaikuttavuusmittareiden toteutusta.

Alueen oppilaitosten sekä matkailu- ja tapahtuma-alan yritysten kanssa tulee etsiä yhteisiä ratkaisuja matkailu- ja tapahtuma-alan ammattilaisten määrään lisäämiseksi kysyntää vastaavaksi.

Huolehtimalla saavutettavista ja toimivista tapahtumapaikoista, ottamalla tapahtumat osaksi strategiaa ja kaupunkisuunnittelua, kehittämällä liikenne- ja palveluinfraa sekä sujuvoittamalla tapahtumien koordinoitua ja lupahallintoa kaupungit luovat hyvät puitteet matkailun kehittämiselle ja elämyksien järjestämiselle. Maakunnassa tulee olla myös areenat suur tapahtumille ja riittävästi paikkoja isoille kongresseille sekä yritystapahtumille.

Matkailun osalta Kuopion kaupunki Tahkon matkailualueen saavutettavuutta erityisesti kestävän liikkumisen osalta tarkastellut Tahkon kehittämissuunnittelun yhteydessä vuonna 2019 laaditussa toimintasuunnitelmassa "Tahkon alueen saavutettavuuden ja kestävän liikkumisen edistäminen". Tässä suunnitelmassa luotiin yhteensä kahdeksan (8) konkreettista toimenpidettä saavutettavuuden parantamiseksi. Erityisesti maakuntaohjelmassa tulisi priorisoida tieverkon ja julkisen liikenteen kehittäminen Kuopio–Tahko-akselilla ja tukea digitaalisia opastus- ja varausjärjestelmiä.

Kuopion ja Kuopion seudun sisäisen saavutettavuuden ja kestävän liikkumisen edistämisen osalta on laadittu viime vuosina seudullisina toimenpideselvityksinä mm. jalankulun- ja pyöräilyn edistämissuunnitelma sisältäen mm. pyöräilymatkailun edistämistoimenpiteitä sekä vuoden 2024 lopussa valmistunut seudullinen kestävän liikenteen suunnitelma (SUMP), mikä on tulossa seudun kunnissa hyväksyttäväksi syksyllä 2025.

Kokonaisuutena kaupunki toteaa, että saavutettavuuden osalta maakuntaohjelmassa esitetyt toimenpiteet ovat oikean suuntaiset ja kuten yllä todetaan, on näitä asioita osin jo toteutettu Kuopion alueella. Huomioitavaa kuitenkin on, että ohjelmassa ja esim. Kuopion alueella laadituissa suunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää seudullisesti

riittäviä resursseja ja laaja-alaista sitoutumista, erityisesti joukkoliikenteen laajemman kehittämisen osalta.

On myös huomattava, että ennallistamisasetuksen mukaisilla toimenpiteillä parannetaan matkailun mahdollisuuksia ja maakunnan vetovoimaa. Nämä on syytä mainita myös tässä yhteydessä.

Älykäs vesijärjestelmä

Teknologiamurros

Älykkäisiin vesihuoltojärjestelmiin tulee kytkeä voimakkaammin myös omaisuuden hallinnan näkökulma. Suurin osa vesihuollon omaisuudesta on maan alla olevaa verkostoa. Tietoon perustuvalla, oikein kohdennetulla käytöllä kunnossapidolla voidaan pidentää verkostojen ja laitteistojen pitoaikaa/käyttöikää. Pelkkä ikä ei ole yksin kriteeri, jolla arvioidaan mahdollista vesihuoltoverkon ja laitteiston saneeraustarvetta. Digitalisaatio lisää toimintavarmuutta sekä vahvistaa kokonaisturvallisuuden tuntua. Vesihuollon teknologiamurrosta hidastaa alan pirstaleisuus ja pienet toimijat/vesihuoltolaitokset. Vaikka vesihuollon kustannukset katetaan vesihuoltomaksuilla ei pienillä laitoksilla ole välttämättä resursseja tai osaamista kehittää omaa toimintaa tai toiminnan kehittämistä katsotaan vain omasta näkökulmasta. Yhtenä kehittämiskohteena voisi olla selvittää alueellista ”kaukovalvomoa”, johon tieto kerättäisiin keskitetysti laitoksesta riippumattomista, yhteensopivista laitteista/rajapinnoista. Vesihuoltoverkostojen- ja laitteistojen kunto tai toimimattomuus (jätevesi, vesijohto) sekä terveysvaikutteiset, talousvesiteitse leviävät epidemiat voivat merkittävästi vaikuttaa väestön hyvinvointiin tai talousveden saatavuuteen, käytettävyyteen sekä turvallisuuteen. Saavutettavuuden osalta on myös akku/aurinkopaneelilla toimivat laitteistot, kuten vedenvirtausmittarit ovat tärkeitä. Veden laadun monitoroinnin lisäksi on kyettävä seuraamaan painetta ja vedenvirtausta/määrää.

Kokonaisturvallisuus

Vesihuollon osalta kokonaisturvallisuudessa on kiinnitettävä myös materiaaliseen varautumiseen ja tilapäisen veden jakelun järjestämiseen. Erityisesti sähkön saanti ja sähkön saannin turvaaminen on merkittävässä roolissa vesihuollossa. Kuntien valmiussuunnitelmissa tulisi olla priorisoituna vesihuollon koko kunnan alueella olevat kriittiset kohteet, jotka eivät saa jäädä ilman vettä. Esimerkiksi Kuopion alueella ei ole riittävää määrää vedenjakelukalustoa tai vedenjakelukontteja vakavan tai suorialaisen vedenjakeluhäiriön sattuessa. Vedenjakelukonttien on oltava toimintakunnossa häiriötilanteen sattuessa. Tämän osalta olisi hyvä selvittää keskitettyä säilytystä ja ylläpitoa maakuntatasolla.

Luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutoksen sopeutuminen

Hulevesien osalta on ilmastonmuutokseen sopeutuminen tärkeää ja kaupungeissa merkittävässä roolissa myrskyjen ja sademäärien lisääntyessä. Uusia, luonnonmukaisia

menetelmiä sekä huleveden määrän että laadunhallintaan on pilotoitava ja kehitettävä huomioiden uuden jätevesidirektiivin tuomat vaatimukset mahdolliselle huleveden laadun monitoroinnille. Myös vesihuollon osata olisi hyvä laatia ilmastomuutosta ja kokonaisturvallisuutta varten suunnitelma, jossa selvitetään koko Pohjois-Savon alueen pohjavesivarat, niiden käyttö ja tarvittavat toimenpiteet, jos 1-luokan pohjavesialue ei ole käytössä esim. kuivuuden tai pohjavesialueen saastumisen vuoksi.

2.2 Kaikille kärkialoille yhteiset läpileikkaavat teemat

Esitetyt painopisteet ovat oikeansuuntaiset, joskin kokonaisuutena hyvin yleisluontoiset. Kuopion kaupunki painottaa maakunnan ja seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien tärkeyttä väyläverkon ja liikennejärjestelmän kehittämistä kaikilla kulkumuodoilla ohjaavina strategisina suunnitelmina.

Osaavat ja hyvinvoivat ihmiset teemassa on tarkasteltu lähinnä osaamiseen liittyviä näkökulmia. Ihmisten hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja näkökulmia tulee avata kärkialoittain, mutta myös kaikkia aloja koskevana. Kulttuurin, liikunnan ja urheilun sekä muiden vapaa-ajanpalveluiden merkitys hyvinvointia edistävinä sekä alueen pito- ja vetovoimatekijöinä on tärkeää tuoda esille ja huomioida niiden kehittäminen osana maakunnan kokonaiskehittämistä.

Liikennejärjestelmän osalta ohjelmassa voisi ottaa selkeämmin kantaa tulevaisuuden lentoliikenteeseen ja siihen varautumiseen. Miehitettömät lentokoneet (droonit) voivat yleistyä varsin nopeasti millä voi olla esim. logistiikan kannalta huomattavia vaikutuksia erityisesti tiiviimmin asutuilla alueilla. Tämä on samalla myös haaste kunnille/kaupungeille miten mahdollisesti merkittävästi lisääntyvään drooni-liikenteeseen tulisi varautua liikennejärjestelmän ja maankäytön suunnittelussa.

Kuopiota on kehitettävä valtakunnallisesti ja strategisesti merkittävänä Itä-Suomen ja keskeisen Suomen päälentokenttänä sekä Helsinki-Vantaan varakenttänä, koska sillä on hyvä sijainti yhteiskunnan toimintavarmuuden, kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta. Lentokenttä palvelee kahden tunnin aikasaavutettavuudella Pohjois-Savon lisäksi osia neljästä muusta maakunnasta.

Kuopio on jo käytännössä merkittävä siviililentoliikenteen ja sotilasilmailun yhteistoimintakenttä, joka on käytössä 24/7/365. Investoinneissa on kuitenkin huomioitava tulevaisuuden sotilasilmailun tarpeet, kun kansainvälinen puolustusyhteistyö lisää kentän (harjoitus)käyttöä. Kansainväliset yhteydet ja kasvavat turistivirrat edellyttävät määrällisesti ja laadullisesti riittävää lentoliikenteen palvelutarjontaa.

Lisäksi korostamme, että liikennejärjestelmäsuunnittelun tulee olla vahvasti kytköksissä maankäytön- ja palveluverkostosuunnittelun kanssa. Näin voidaan varmistaa maakunnan kehittäminen ja välttää tarpeettomilta investoinneilta tulevaisuudessa.

Ohjelman toimenpiteet keskittyvät pääosin teollisuuden aloille, mutta Pohjois-Savossa on tunnistettu paljon potentiaalia palveluliiketoiminnan alalla kiertotaloudessa, joka olisi syytä nostaa ohjelmassa vahvemmin esille. Pohjois-Savon kiertotalouspotentialiselvityksen (2023) mukaan palvelualoissa on sekä suoraa että epäsuoraa kiertotalouspotentiaalia. Niillä voidaan

tuoda alueella täysin uusia liiketoimintamalleja, jolla vähentää resurssien käyttöä (esim. yhteiskäyttö), mutta niitä tarvitaan tukemaan sekä nykyisiä että tulevia kiertotaloushankkeita. Kiertotalouden näkökulmasta potentiaalisia palveluliiketoiminnan aloja Pohjois-Savossa ovat etenkin suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämistoiminta. Tätäkin suurempaa potentiaalia on kaupan alalla ja logistiikassa, jotka voivat tukea teollisuuden kiertotaloustoimintaa kustannustehokkaiden kuljetusten ja uudelleenkäytön kaupan alustoilla. Myös kiinteistöalalla, ravitsemus- ja majoitustoiminnassa, informaation ja viestinnän toimialoilla sekä korjaus-, huolto-, vuokraus- ja leasingpalveluissa on alueella yhä potentiaalia.

Maakuntaohjelman teknologiamurrosta koskevassa osiossa olisi hyvä näkyä selkeä tulevaisuuden painotus, joka käsittelee läpimurtoteknologioita – erityisesti avaruusteknologiaa ja kvanttilaskentaa. Näiden teknologioiden soveltaminen tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia Pohjois-Savon kärkialojen kehittämisessä sekä poikkileikkaavien teemojen vahvistamisessa. Avaruusteknologia mahdollistaa satelliittidatan hyödyntämisen metsien, vesistöjen ja ilmaston tilan seurannassa, täsmäviljelyssä, logistiikassa ja saavutettavuuden kehittämisessä. Kvanttilaskenta puolestaan tarjoaa uusia ratkaisuja energiantuotannon optimointiin, materiaalien simulointiin, lääkekehityksen nopeuttamiseen sekä datan analysointiin erityisesti terveys- ja hyvinvointialoilla.

Teknologioiden sisällyttäminen ohjelmaan tukee kestäväää elinvoimaa, kokonaisturvallisuutta, osaavan työvoiman kehittämistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista. Käytännön toimenpiteitä voi olla esimerkiksi pilottihankkeiden käynnistämistä, koulutussisältöjen kehittämistä, kansainvälisten verkostojen hyödyntämistä sekä rahoitusinstrumenttien suuntaamista uusien teknologioiden käyttöönottoon.

Lausunto Pohjois-Savon maakuntaohjelman 2026-2029 ympäristövaikutusten arvioinnin luonnoksesta

Yleiskommenttina vaikutusten arvioinnista. Monet ohjelman mukaisista toimenpiteistä edellyttävät merkittäviä taloudellisia resursseja kohdistuen joko valtion- tai kuntatalouteen. Tästä syystä onkin hyvä, että kohdassa 2.3 Maakuntaohjelman toteutus on tunnistettu tarve läpikäydä erilaiset EU-rahoitusohjelmat, koska ulkopuolinen rahoitus on varsinkin pienempien kuntien, mutta myös Kuopion kaupungin näkökulmasta erityisen merkityksellistä kun toimenpiteitä lähdetään toteuttamaan.

Se mitä ympäristöselostuksesta jää kaipaamaan, on kohdassa taloudelliset vaikutukset (sivut 27-28) tarkempi avaaminen miten toimenpiteet vaikuttavat maakunnan kuntatalouteen kokonaisuutena ja minkä kokoluokan kustannusvaikutuksesta infrastruktuurin parannustoimenpiteet maakuntatasolla ovat. Esimerkiksi mikä on maakunnallisesti vesihuollon ja väyläverkon korjausvelka ja mikä on maakunnallisen saavutettavuuden osalta väyläverkon kehittämisen kärkihankkeiden kustannustaso. Tämä edesauttaisi vuoropuhelua maakunnallisista tarpeista mm. edunvalvonnan näkökulmasta.

Ekologisten vaikutusten arviointi (ympäristöselostus s. 29) on hyvin yleisellä tasolla ja sen sijaan pitäisi kirjoittaa auki niitä monimuotoisuusvaikutuksia, joita esimerkiksi metsä-, bio- ja kiertotalouden ”kädenjäljellä” arvellaan olevan. Enemmänkin kohdassa aavistellaan välillisiä,

ympäristön kuormituksen pienemisestä seuraavia (monimuotoisuus-)hyötyjä, mutta niitäkään ei kerrota sen tarkemmin, mitä ne voisivat olla. Monimuotoisuuden seurantaan liittyviä indikaattoreita ei ollut nimetty eikä liitetty 3 löytynyt muutenkaan.

3.6 Ilmasto ja kasvihuonetaseet

Ympäristöselostuksessa esitettyjen alueellisten kasvihuonekaasupäästötietojen lisäksi olisi tärkeä tuoda rinnalle tieto maakunnan kulutusperäisistä kasvihuonekaasupäästöistä. Alueelliset ja kulutukseen perustuvat päästölaskentamallit ovat osittain päällekkäisiä. Yhdistämällä molemmat laskentatavat saadaan mahdollisimman laaja tietopohja kunnan ja kuntalaisten toiminnasta aiheutuvista kasvihuonekaasupäästöistä.

5.1 Valtakunnalliset ympäristötavoitteet

Kuopion kaupunki esittää, että tähän kohtaan lisätään 27.6.2025 Traficomien julkaisema "Suomen kansallinen kestävä kaupunkiliikenteen ohjelma".

6.3 Vaikutukset toimintalinjoittain

Kone- ja energiateknologia

Saavutettavuus ja aluerakenteen vaikutusten osalta kaupunki esittää, että muutetaan kohtaa "Heikko tieverkko ja logistiikan haasteet voivat rajoittaa yritystoiminnan kehittymistä." muotoon "Heikko ja puutteellinen tie- ja rataverkko sekä logistiikan haasteet voivat rajoittaa yritystoiminnan kehittymistä."

Älykäs vesijärjestelmä

Saavutettavuus ja aluerakenne kohdassa on taulukossa vaikutuksissa osin päällekkäisyyttä(?) ja tältä osin vaikutusten arviointia voisi "napakoittaa".

6.4 Vaikutusten tiivistelmä

Ruokajärjestelmä

Vaikutustenarvioinnin osalta palveluiden (lähi-/digi- tai liikkuvat palvelut) saavutettavuus on yksi kriittisistä asioista maaseudun ja ruuan alkutuotannon tuottajien ja työntekijöiden sijoittumisen kannalta. Ihmisten elämän kannalta tärkeiden palveluiden, mm. varhaiskasvatus-, koulutus- ja terveystalvelut keskittyminen keskustoihin, yhä kauemmas ruuan alkutuotantopaikoista voi tulevaisuudessa vaikuttaa hyvin negatiivisesti mm. tilojen

jatkuvuuteen (nuorempi sukupolvi ei kiinnostunut jatkamaan), mikä olisi hyvä maakunnallisesti tunnistaa.

Kokonaisuudessaan Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026 – 2029 valmistelun jatkuessa on erittäin tärkeää, että kunnat voivat osallistua jatkossakin valmisteluun, että nyt lausunnossa esille tuodut näkökulmat ja havaitut puutteet tulevat huomioiduksi hyvin lopullisessa maakuntasuunnitelmassa ja – ohjelmassa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on toiminnan seuranta tai lausuntoihin tai esityksiin vastaaminen (KH 21.10.2025 § 293).

Liitteet

Pohjois-Savon liiton lausuntopyyntö 25.6.2025

Pohjois-Savon Maakuntasuunnitelma 2040 ja Maakuntaohjelma 2026-2029

Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2026-2029 Ympäristöselostus (luonnos)

4**Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle / Asemakaava ja asemakaavan muutos / Pieni Neulamäki II**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

796/10.02.03/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

kaavoitusinsinööri Anne Partanen, puh. 044 718 5413

kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää antaa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle selostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös**Selostus**

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 21.5.2025, 23.5.2025 ja 28.5.2025 päivätyissä lausuntopyynnöissään Kuopion kaupunginhallitusta antamaan lausuntonsa valituksissa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteluista sekä kehottanut toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä laatimaan luettelon lausunnon liitteenä toimitettavista asiakirjoista.

Kaikki läheteiden liitteet ja pyydetyt asiakirjat on pyydetty palauttamaan hallinto-oikeudelle viimeistään 29.8.2025

Valituksenalainen päätös

Kuopion kaupunginvaltuusto on 14.4.2025 (§ 23) hyväksynyt Pieni Neulamäki II -asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen, asemakaavaan liittyvän sitovan tonttijaon ja sitovan rakentamistapaohjeen.

Valitus 1

Yksityishenkilö on valittanut hyväksymispäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitus on tämän asiakirjan liitteenä.

Valituksen 1 vaatimukset ja perustelut

Valittajan mukaan kaupunginvaltuuston päätös on lainvastainen valituksessa esitetyin perustein.

Valittaja vetoaa perusteluissaan seuraaviin pääkohtiin:

1. Alueidenkäyttölain 5 §:n mukaiset alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet eivät toteudu kaavaehdotuksessa mm. seuraavilta osin:
 - a. luontoarvojen heikkeneminen, puutteelliset luontoselvitykset, hulevesivaikutukset
 - b. virkistyskäytön ja kulttuuriarvojen heikkeneminen
 - c. luonnonvarojen, yhdyskuntarakenteen ja kaupungin talouden kannalta tuhmaileva

Valittajan tarkemmat perustelut löytyvät liitteenä olevasta valituksesta 1.

Valitus 2

Yksityishenkilö on valittanut hyväksymispäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitus on tämän asiakirjan liitteenä.

Valituksen 2 vaatimukset ja perustelut

Valittaja vaatii Kuopion kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista. Lisäksi valittaja suosittelee hallinto-oikeudelle maastokatselmuksen suorittamista alueelle. Valittaja esittää myös, että valittajalle määrätään korvattavaksi asian selvittämisestä ja valituskirjelmän laadinnasta aiheutuneet kustannukset, mikäli kaupunginvaltuuston päätös kumoutuu.

Valittaja vetoaa perusteluissaan seuraaviin pääkohtiin:

1. kaava ei täytä alueidenkäyttölain 54 §:n 2 momentin mukaisia kaavan sisältövaatimuksia luonnon ympäristön säilyttämisen osalta
2. puutteet luontoarvojen inventoinneissa

Valittajan tarkemmat perustelut löytyvät liitteenä olevasta valituksesta 2.

Valitus 3

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry ja kaksi yksityishenkilöä ovat valittaneet hyväksymispäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitus on tämän asiakirjan liitteenä.

Valituksen 3 vaatimukset ja perustelut

Valittajat vaativat Kuopion kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista koko kaava-alueen osalta. Valittajat vaativat, että valituskirjelmöinnistä aiheutuneet kustannukset korvataan valittajille.

Valittajat vetoavat perusteluissaan seuraaviin pääkohtiin:

1. Riittämättömät luontoselvitykset
2. Asemakaavalla on haitalliset vaikutukset luontoarvoihin
3. Asemakaava hävittää maisema- ja virkistysarvoja
4. Haitallisen ennakkotapauksen riski

Valittajien tarkemmat perustelut löytyvät liitteenä olevasta valituksesta 3.

Vastine ja lausunto valituksien perusteluihin

Koska valittajien perustelut käsittelevät keskenään samoja asioita, annetaan vastine teemoittain.

Yhdyskuntarakenteelliset näkökulmat

Valituksissa todetaan, että Pieni Neulamäki ei luonnonympäristön arvojen vuoksi sovellu teollisuusalueeksi ja sen sijaan kaupungin tulisi selvittää vaihtoehtoisia sijainteja teollisuudelle esimerkiksi olevia yritysalueita hyödyntämällä, mikä säästäisi luontoa ja kaupungin resursseja. Valituksessa 2 väitetään, että Pienen Neulamäen suunnittelussa yrityskäyttöön on laiminlyöty kaupungin alueiden käytön kokonaistarkastelu.

Asemakaavan vaikutusten arviointi ja selvitykset on laadittu kattavasti eikä asemakaavaan liity lain vastaisuuksia. On totta, että Pieni Neulamäki on infrakustannuksiltaan kallis, mutta kustannukset itsessään eivät tee asemakaavasta alueidenkäyttölain (132/1999) vastaista. Kuopion keskeinen kaupunkialue on maastonmuodoiltaan lähtökohtaisesti haastava ja kustannuksia nostava. Kustannusvaikutukset on selvitetty riittävästi ja kaavaratkaisu on tehty selvityksiin perustuen.

Asemakaavaratkaisu noudattaa laajempia strategisia suunnitelmia, kuten Pienen Neulamäen osayleiskaavaa, joka on alueidenkäyttölain mukainen maankäytön suunnitelma.

Asemakaavaratkaisu noudattaa myös kaupunkirakennesuunnitelman 2040 tavoitteita.

Valitusten perustelut koskien sopimattomuutta hyvään yhdyskuntarakenteeseen ovat näin ollen perusteettomia.

Elinkeinoalueiden kaavoittaminen noudattaa kaupungin strategiaa, kaupunkirakennesuunnitelmaa 2040 sekä yleiskaavojen tavoitteita. Kuopion kaupungilla on käynnissä useita elinkeinokaavoja, joilla vastataan erityyppisten yritystoimintojen tarpeisiin. Pieni Neulamäki sijaitsee myös kaupunkirakenteellisesti tarkasteltuna olemassa olevan

taajamarakenteen sisällä. Asemakaavaratkaisu on voimassa olevan yleiskaavan mukainen ja edistää tarkoituksenmukaisen kaupunkirakenteen toteutumista.

Luontoselvitykset

Valituksissa on vedottu puutteellisiin ja kokonaan puuttuviin luontoselvityksiin: liito-orava-, lepakko-, linnusto-, matelija-, sammakkoeläin-, kasvillisuus-, kääpä-, jäkälä- ja sieniselvitykset. Valituksessa 2 esitettiin kritiikkiä luontoarvoliitettä kohtaan.

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä on otettava huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Asemakaavan laatimisen yhteydessä on tehty tiivistä yhteistyötä alueellisen ympäristönsuojelupalvelun sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Arvioitaessa selvitysten riittävyyttä nojaudutaan vastuuviranomaisten asiantuntemukseen.

Alueidenkäyttölain 35 §:n mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Alueelle on hyväksytty Pienen Neulamäen osayleiskaava vuonna 2016. Yleiskaavatyön yhteydessä on tehty useita luontoselvityksiä, ja selvitysten laatimisajankohdat ovat olleet myös muiden viranomaisten tiedossa. Asemakaavan vireilletulon nähtävillä oloaikana on myös järjestetty ns. aloituskokous viranomaisille 27.2.2023, jossa on esitelty kaavan tavoitteita sekä suunniteltuja selvityksiä. Viranomaisilla on näin ollen voitu katsoa olevan riittävät tiedot selvitysten riittävyyden arvioimiseksi.

Asemakaavaprosessissa on myös järjestetty viranomaisten lausuntokokous asemakaavan valmisteluaineiston nähtävillä oloaikana 7.6.2024, minkä lisäksi asemakaavan eri nähtävillä olovaiheissa on saatu sekä ELY-keskuksen, että alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden lausuntoja. Esimerkiksi ELY-keskus toteaa lausunnossaan 31.1.2025 seuraavaa: *”Luontotyyppien esiintymistä kaava-alueella on tarkennettu kesällä 2024. Luontoselviys on täydennettynä ajantasainen, asianmukainen ja kattava.”* Viranomaiset ovat myös saaneet nähtävillensä esivaiheessa saadut mielipiteet ja ovat näin olleet tietoisia mm. yksityishenkilöiden sekä yhdistysten esittämistä näkemyksistä koskien selvityksiä. Lausunnot ja kokousmuistiot ovat tämän lausunnon liitteenä toimitettavassa materiaalissa.

Kun otetaan huomioon alueidenkäyttölain edellyttämä tiiviimpi viranomaistyö, tehdyt selvitykset sekä viranomaislausunnot, selvitysten ei voida katsoa olevan riittämättömiä tai puutteellisia. Viranomaisella on ollut mahdollisuus arvioida myös järjestöjen jättämiä mielipiteitä, eivätkä viranomaiset tästä huolimatta ole lausunnoissaan tuoneet ilmi tarvetta laajentaa selvityksiä.

Myöskään vanhempia yleiskaavan aikaisia selvityksiä ei voida suoraan todeta vanhentuneiksi. Asemakaavan tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin ja viranomaisilla on ollut mahdollisuus arvioida selvitysten ajantasaisuus. Osayleiskaavatyön selvityksissä on tutkittu mm. lepakkoalueita. Yleiskaavatason selvityksiä voidaan käyttää taustatietona arvioitaessa asemakaavoituksen yhteydessä tehtäviä selvityksiä. Lähtökohtaisesti ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa kaikkia selvityksiä, jos aikaisempien selvitysten perusteella pystytään kohdentamaan selvitykset tarkoituksenmukaiseen lajistoon. Huomioitavaa on myös, että Kuopion kaupunki ei ole jättänyt selvittämättä tai täydentämättä viranomaisten pyytämiä selvityksiä. Selvitysten riittävyyden ja ajanmukaisuuden arvioi asiantuntijaviranomaiset eikä niiden toteaminen riittämättömiksi tai vanhentuneiksi voi perustua pelkästään valittajien esittämiin näkemyksiin.

Vaikutukset luontoarvoihin

Valituksissa on vedottu siihen, että luontoarvoja ei ole huomioitu riittävästi. Valituksissa vedotaan mm. alueidenkäyttölain 54 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Laajennettaessa rakentamista uusille alueille ei luontovaikutuksilta voida välttää. Vaikka kaavaratkaisu heikentääkin joidenkin luontoarvojen säilymistä on kaavaratkaisussa huomioitu alueen luontoarvot ja estetty erityisiin luontoarvoihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia jättämällä arvokkaimmat alueet pääosin rakentamisen ulkopuolelle. Edellä mainittu alueidenkäyttölain säännös ei estä heikentämästä erityisiä arvoja, vaan määräys koskee erityisten arvojen hävittämistä kokonaisuudessaan. Asemakaavaratkaisu perustuu riittäviin selvityksiin ja vaikutuksenarvioihin eikä sen voida katsoa olevan alueidenkäyttölain 54 §:n vastainen.

Valituksessa 3 on vedottu siihen, että uhanalaisia luontotyyppejä jää rakentamisen alle reuna-alueilla. ELY-keskus lausui 5.7.2024 luonnosvaiheen kaavakartasta, että rakentaminen on osoitettu liian lähelle liito-oravaesiintymää ja että arvokkaiden noro/lehtokohteiden ympärille (luontoselvityksen kuviot 53, 61, 71) tulee jättää riittävä suojavyöhyke. ELY-keskuksen lausunto on huomioitu kaavaratkaisussa lyhentämällä Majurikadun päähän suunniteltua tonttia: Kaavaehdotuksessa etäisyyttä lähimpään vuonna 2023 kartoitettuun liito-oravan papanapuuhun on kasvatettu noin 16 metristä 22 metriin. Luonnosvaiheessa rakentamisen etäisyys kuvioon 53 oli noin 7–20 metriä ja kaavaehdotuksessa noin 16–30 metriä. Etäisyys kuvioon 61 on säilynyt noin 20 metrissä luonnosvaiheesta hyväksyttävään kaavaratkaisuun. Etäisyyttä kuvioon 71 ei ole

myöskään lisätty, mutta korttelin 26 tontin 11 istutettavan alueenosan leveyttä on kasvatettu, jotta tontin ja lehtoalueen väliin rakennettavalle penkereelle jää riittävästi tilaa. Luontoarvoja heikentäviä vaikutuksia on näin olleen vähennetty kaavaprosessin aikana. Tästä huolimatta esimerkiksi kalliomänniköstä jää pieni osa rakentamisen alle. Luontoarvojen paikallisen heikentämisen ei kuitenkaan voida katsoa olevan alueidenkäyttölain 54 §:n mukaista arvojen hävittämistä.

Arvioitaessa erityisten luontoarvojen säilymistä tulee huomioida myös yleiskaavan ohjaisvaikutus. Asemakaavaratkaisu on yleiskaavan ohjaisvaikutuksen mukainen ja yleiskaavassa on huomioitu erityiset luontoarvot sekä viheryhteyksien muodostuminen. Huomionarvoista on myös, että osayleiskaavassa rakentamiseen tarkoitettujen alueiden välinen ympäristö on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilukäyttöä (MU), eikä esimerkiksi virkistysalueeksi. Asemakaavaratkaisussa kyseinen välialue asemakaavan koillisosassa on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL) sekä osoitettu lisämerkinnällä (/s-15) seuraavasti: "Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella on todettu luonnonsuojelulain tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueen puustoa tulee säilyttää ja hoitaa niin, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ja niitä suojaava puusto säilyy. Myös liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää." Näin ollen asemakaavaratkaisussa luonnonarvot ja virkistyskäyttö on huomioitu strategista suunnitelmaa tarkemmin. Osayleiskaavan perusteella välialueita on mahdollista käyttää metsätalousalueina, kun taas asemakaavaratkaisulla alueet muutetaan lähivirkistysalueiksi.

Valituksessa 3 on vedottu myös rakentamisen aiheuttamiin muutoksiin valo-olosuhteissa, lumikuormissa, pölyssä ja melussa suojelualueiden osalta. Lisäksi valituksessa todetaan, että kaavassa ei ole huomioitu suojelualuetta. Osayleiskaavassa osoitetut aluerajaukset eivät ole täsmällisiä eli rakentamiselle sopivat alueet täsmennetään asemakaavoituksen yhteydessä. Kuopion kaupunki on ostanut maa-alueen Suomen valtiolta ja Metsähallituksen kanssa on varmistettu, että varsinainen suojelualue on jäänyt valtion omistukseen. Vaikka Pioneerinkadun tontit rajatuvat suojelualueeseen, on asemakaavassa annettu määräykset, joilla voidaan varmistua, että toiminnasta ei aiheudu haittaa suojelualueelle. Esimerkiksi yleisissä määräyksissä olevalla aitaamismääräyksellä varmistetaan, että lunta ei työnnetä suojelualueen puolelle. Asemakaavan määräyksiä täydentävässä sitovassa rakentamistapaohjeessa on ohjattu myös haittojen kuten valosaasteen vähentämiseen. Liikenteen ja yritystoimintojen mahdollisia reunavaikutuksia kuten pölyä, melua ja valoa on vaikea kokonaan estää eikä se olisi tarkoituksenmukaistakaan, sillä ne ovat yleiskaavan mukaisia normaaleja yritys- ja teollisuusalueen vaikutuksia. Meluselvitys tehdään tavallisesti alueelle, jonne ollaan sijoittamassa kaavassa herkkiä toimintoja. Herkillä toiminnoilla viitataan asumiseen, päivähoitoon, kouluun ja vastaavaan toimintaan, joita ei ole osoitettu ko. alueelle.

Valituksessa 3 on vedottu myös noron luonnontilan vaarantumiseen. Asemakaavaratkaisussa on esitetty, että hulevesiä, joille on tehty laadullinen ja määrällinen hallinta, voitaisiin laskea noroon. Toisin sanoen hu-1-alueen on tarkoitus olla huleveden viivytysalue, jossa voidaan

käyttää biosuodatusrakenteita, laskeutusaltaita tai muita vastaavia menetelmiä hulevesien puhdistamiseksi ennen niiden johtamista luontoon. Viivyttäminen on luonnonmukainen hulevesien käsittelymenetelmä, jossa käytetään hyväksi luonnon omia prosesseja. Hulevedet pääsevät kosketuksiin maan, ilman, kasvillisuuden ja mikro-organismien kanssa. Menetelmän tavoitteena on parantaa hulevesien laatua, jotta vesistöihin lopulta päätyvä hulevesi olisi laadultaan mahdollisimman lähellä luonnon vettä. Mikäli hulevesiä ei hyödynnettäisi, olisi vaarana, että noro kärsisi kuivuudesta, kun asemakaava-alueen hulevedet ohjattaisiin toisaalle. Näin ollen asemakaava ratkaisu tukee noron säilymistä eikä vaaranna sen luonnonmukaisuutta.

Arvioitaessa vaikutuksia luonnonarvoihin on myös luontoselvitysten tavoin huomioitava viranomaisten kuten alueellisen ympäristönsuojelupalvelun sekä ELY-keskuksen lausunnot. Kaavan ehdotusvaiheessa ei ole tuotu ilmi, että asemakaava olisi luonnonsuojelu-, ympäristönsuojelu- tai vesilain vastainen. Vaikka ELY-keskus on lausunnossaan tuonut ilmi toiveen koskien kalliomännikön säilymistä, ei kyseessä ole lainvastainen suunnitteluratkaisu. ELY-keskuksen lausunto on tältä osin suunnitteluratkaisuun liittyvä näkemys. Viranomaiset eivät ole nähneet ratkaisua lainvastaisena, vaan kyseessä on maankäytönsuunnittelussa ratkaistava asia, joka on perustunut riittäviin selvityksiin ja vaikutustenarvioihin.

Vaikutukset maisema-, virkistys- ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin

Valituksissa on todettu Pienellä Neulamäellä olevan maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvoja, joita kaava toteutuessaan heikentää. Valituksessa 3 on väitetty myös, että kaavan vaikutustenarviointi on näiltä osin puutteellinen.

Kaavalla on luonnollisesti huomattavia vaikutuksia lähimaisemiin, kun nykyistä metsäaluetta otetaan yhdyskuntarakentamisen piiriin. Vaikutukset ovat kuitenkin voimassa olevan osayleiskaavan mukaisia ja vaikutuksia on tutkittu riittävästi. Asemakaavalla on myös vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön, vaikka aluetta ei ole tarkoitettu virkistysalueeksi osayleiskaavassa. Asemakaavassa esitetty ratkaisu toteuttaa virkistysreittien osalta yleiskaavan tavoitteita. Maakuntakaavan ja yleiskaavan ohjausvaikutuksen perusteella Pienen Neulamäen ei ole tarkoituksaan näyttää koskemattomalta erämaalta tai olla kokonaan virkistysaluetta. Alueen säilyttäminen kokonaisuudessaan virkistys- tai luonnonsuojelualueena olisi yleiskaavan vastaista ja johtaisi epätarkoituksenmukaiseen kaupunkirakenteeseen. Vaikutukset maisemaan ja virkistyskäyttöön ovat yleiskaavan mukaisia ja ne on kuvattu todenmukaisesti selostukseen.

Asemakaavan ei ole arvioitu heikentävän maakunnallisesti arvokkaan Haminalahden maisema-alueen eikä Museoviraston valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) inventoinnissa osoitetun Haminalahden kulttuuriympäristön arvoja, sillä niiden aluerajaukset sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle. Pienen Neulamäen maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot eivät ole yhtä suuret kuin Haminavuorella ja Haminalahden kulttuuriympäristöllä.

Valituksessa 3 väitetään Pieni Neulamäki II -asemakaavan heikentävän LSL 34 §:n vastaisesti Haminavuoren Natura-alueen suojeluperusteena olevia maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Etelä-Kuopion lehtoja ja lampia, Vanuvuorta ja Haminavuorta koskevassa Natura 2000 -alueen (Flo600002) tietolomakkeessa on esitetty kuvaus alueista. Siinä kuvataan Haminavuorella olevan huomattavia maisemallisia ja virkistyskäyttöön liittyviä arvoja sekä merkitystä osana Haminalahden valtakunnallisesti merkittävää kulttuurimaisemakokonaisuutta. Kyseiset arvot eivät ole kuitenkaan alueen varsinaisia suojeluperusteita, vaan Natura-alue on suojeltu taulukoissa lueteltujen luontotyyppien ja lajien vuoksi. Pienestä Neulamäestä kyseessä olevaan Natura-alueeseen on osoitettu lehto- ja lampialueita mäen reunoilla. ELY-keskus ei kysyttäessä katsonut Natura-vaikutustenarviointia tarpeelliseksi

Haitallisen ennakkotapauksen riski

Valituksessa on vedottu siihen, että kaavan voimaantulo loisi ennakkotapauksen, jonka mukaan asemakaavoja voisi laatia riittämättömin luontoselvityksin. Valituksessa esitetty väittämä ei pidä paikkaansa, sillä asemakaavaa varten laaditut selvitykset ovat kaikilta osin riittävät ja lainsäädännön mukaiset. Asemakaavaprosessin aikana on käyty useita neuvotteluita alueellisen ympäristönsuojeluviranomaisen sekä ELY-keskuksen kanssa ja selvitykset on todettu riittäviksi.

Alueella on kiistattomasti luontoarvoja ja kaavaratkaisu johtaa joidenkin arvojen häviämiseen tai heikentymiseen. Arvokkaimmat luontoarvot sekä luonnonsuojelulain mukaiset kohteet on kuitenkin huomioitu eikä asemakaavaratkaisuun liity lainvastaisuuksia. Valittajan toiveet alueen säilyttämisestä rakentamattomana eivät ole peruste kaavaratkaisun toteamiseksi lainvastaiseksi tai selvitysten katsomiseksi riittämättömiksi. Koska kaava-aineisto on laadittu lainmukaisesti, ei siitä voi syntyä haitallista ennakkotapausta.

Vaatimukset oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta

Valituksissa 2 ja 3 on vaadittu oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Valituksesta 3 ei käy ilmi kulujen suuruutta. Laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Mainitun säännöksen 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Valituksentekijän 2 perusteluissa kustannusten katsotaan muodostuvan asiaan perehtymisestä sekä lausunnon hankinnasta. Kaupunki kiistää esitetyn vaatimuksen myös määrältään. Edellä mainitut seikat ovat normaalia asiaan perehtymistä. Valituksessa 3 ei puolestaan ole

perusteluja kustannusten muodostumisen osalta, joten niiden osalta kaupunki varaa mahdollisuuden lausunnon antamiseen erikseen.

Kaupungin näkemyksen mukaan oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen ei ole perustetta, koska valitukset tulee hylätä ja kulujen jääminen valittajien vastattavaksi ei ole muutoinkaan kohtuutonta. Asemakaava on laadittu lainsäädännön mukaisesti ja asemakaavaratkaisu ei vaikuta valittajien oikeudelliseen asemaan. Asia ei ole myöskään oikeudellisesti epäselvä.

Vastaus valittajien vaatimuksiin

Asemakaava on laadittu noudattaen voimassa olevia lakeja. Asemakaavan selvitykset ovat riittäviä ja kattavia eikä asemakaavan vaikutusten arvioinnissa tai muussa materiaalissa ole puutteita. Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksen kumoamiselle, hankkeen valmisteluun palauttamiselle tai erilliselle maastokatselmukselle ei näin ollen ole perusteita ja valitukset tulee hylätä. Myös valituksentekijöiden kustannusten korvausvaatimukset tulee hylätä.

Tämän lausunnon asiakirjoissa ovat Itä-Suomen hallinto-oikeuden lähetteiden mukaisesti:

1. Tarkistettu asemakaava- ja asemakaavan muutokartta merkintöineen ja määräyksineen, 27.2.2025
2. Kaavaselostus, 27.2.2025
3. Seurantalomake, liite 1, 26.2.2025
4. Ote ajantasa-aseamakaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2, 27.2.2025
5. Sitova rakentamistapaohje (rto-2), liite 3, 27.2.2025
6. Luonnosvaiheen havainneaineisto, liite 4, 2.5.2024
7. Luontoselvitys, liite 5, 31.7.2022
8. Luontoarvoliite, liite 6, 4.12.2024
9. Hulevesien hallinnan yleissuunnitelma, liite 7, 27.11.2024
10. Hulevesiohje, liite 8, 4.12.2024
11. Liikenneverkkosuunnitelma, liite 9, 8.11.2024
12. Vastine vireilletulovaiheen mielipiteisiin, liite 10, 2.5.2024
13. Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet vastineineen, liite 11, 4.12.2024
14. Ehdotusvaiheen lausunnot ja muistutukset vastineineen, liite 12, 27.2.2025
15. Tonttijakokartat, 3.12.2024
16. Vaikutusten ennakkoarviointilomake, 4.12.2024
17. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 2.5.2024
18. Aloituskokousmuistio, 3.3.2023
19. Lausuntokokouksen muistio, 17.6.2024
20. ELY:n vastaus koskien Natura 2000 -vaikutusarvioinnin tarvetta, 18.9.2024
21. Muistio Lahokaviosammalen huomioon ottaminen Pienen Neulamäen II asemakaavoitustyössä, 1.11.2024

22. Sijaintikartta ja maanomistus, 2.7.2025
23. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak724, 24.06.2009
24. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak724, 24.06.2009
25. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak741, 16.05.2011
26. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak741, 16.05.2011
27. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak780, 10.8.2015
28. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak780, 10.8.2015
29. Kuopion kaupunginhallituksen päätöksellä 16.6.2025 voimaan määrätty asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak848, 30.6.2025
30. Kuopion kaupunginhallituksen päätöksellä 16.6.2025 voimaan määrätyn asemakaavan selostus, ak848, 30.6.2025
31. Yleiskaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, 6.6.2016
32. Yleiskaavaselostus, 6.6.2016

Vaikutusten arviointi

Lausunnon osalta ei ole tehty vaikutusten arviointia. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutusten on arvioitu osana kaupunginvaltuuston 14.4.2025 (§23) tekemää päätöstä.

Liitteet

- 796/2022 Valitus 1
- 796/2022 Valitus 2
- 796/2022 Valitus 3
- 796/2022 1. Tarkistettu asemakaava- ja asemakaavan muutokartta merkintöineen ja määräyksineen, 27.2.2025
- 796/2022 2. Kaavaselostus, 27.2.2025
- 796/2022 3. Seurantalomake, liite 1, 26.2.2025
- 796/2022 4. Ote ajantasa-asemakaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2, 27.2.2025
- 796/2022 5. Sitova rakentamistapaohje (rto-2), liite 3, 27.2.2025
- 796/2022 6. Luonnosvaiheen havainneaineisto, liite 4, 2.5.2024
- 796/2022 7. Luontoselvitys, liite 5. 31.7.2022
- 796/2022 8. Luontoarvoliite, liite 6, 4.12.2024
- 796/2022 9. Hulevesien hallinnan yleissuunnitelma, liite 7, 27.11.2024
- 796/2022 10. Hulevesiohje, liite 8, 4.12.2024
- 796/2022 11. Liikenneverkkosuunnitelma, liite 9, 8.11.2024

- 796/2022 12. Vastine vireilletulovaiheen mielipiteisiin, liite 10, 2.5.2024
- 796/2022 13. Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet vastineineen, liite 11, 4.12.2024
- 796/2022 14. Ehdotusvaiheen lausunnot ja muistutukset vastineineen, liite 12, 27.2.2025
- 796/2022 15. Tonttijakokartat, 3.12.2024
- 796/2022 16. Vaikutusten ennakkoarviointilomake, 4.12.2024
- 796/2022 17. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 2.5.2024
- 796/2022 18. Aloituskokousmuistio, 3.3.2023
- 796/2022 19. Lausuntokokouksen muistio, 17.6.2024
- 796/2022 20. ELY:n vastaus koskien Natura 2000 -vaikutusarvioinnin tarvetta, 18.9.2024
- 796/2022 21. Muistio Lahokaviosammalen huomioon ottaminen Pienen Neulamäen II asemakaavoitustyössä, 1.11.2024
- 796/2022 22. Sijaintikartta ja maanomistus, 2.7.2025
- 796/2022 23. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak724, 24.06.2009
- 796/2022 24. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak724, 24.06.2009
- 796/2022 25. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak741, 16.05.2011
- 796/2022 26. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak741, 16.05.2011
- 796/2022 27. Hyväksymishetkellä voimassa ollut asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak780, 10.8.2015
- 796/2022 28. Hyväksymishetkellä voimassa olleen asemakaavan selostus, ak780, 10.8.2015
- 796/2022 29. Kuopion kaupunginhallituksen päätöksellä 16.6.2025 voimaan määrätty asemakaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, ak848, 30.6.2025
- 796/2022 30. Kuopion kaupunginhallituksen päätöksellä 16.6.2025 voimaan määrätyn asemakaavan selostus, ak848, 30.6.2025
- 796/2022 31. Yleiskaavakartta merkintöineen ja määräyksineen, 6.6.2016
- 796/2022 32. Yleiskaavaselostus, 6.6.2016

5**Elinvoima- ja konsernipalvelujen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2025**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

6293/00.03.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus hyväksyy selostuksessa kuvatun elinvoima- ja konsernipalvelujen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman vuodelle 2025

Päätös**Selostus**

Kuopion kaupungin sisäisen valvonnan ohje (23.5.2022) edellyttää, että palvelualueet laativat vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelman, jonka ko. toimielin hyväksyy. Elkon osalta päättävä toimielin on kaupunginhallitus. Suunnitelmassa tulee esittää toimenpiteet, joilla sisäisen valvonnan painopistealueet kyseiselle vuodelle saavutetaan.

Suunnitelman toteutumista palvelualueet raportoivat seurantaraportoinnin yhteydessä. Elkon sisäisen valvonnan tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle osavuosisraportoinnin yhteydessä.

Kaupunkitasoiset sisäisen valvonnan painopistealueet vuodelle 2025 ja elkon toimenpiteet painopisteiden saavuttamiseksi:

Painopisteet kaupunkiorganisaatiolle vuosille 2025 ja 2026 ovat:

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta.

Elinvoima- ja konsernipalveluissa toteutetaan kaupunginvaltuuston tasapainottamisohjelmaa ja toteutumisen etenemistä seurataan johdon foorumeilla

Konsernipalvelut tukevat toimialoja tasapainottamisohjelman toimeenpanossa

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta.

Kriittisten tietojärjestelmien kartoittaminen ja niiden jatkuvuussuunnitelmien laatiminen
Kriittisiin prosesseihin liittyvien avainhenkilöriskien tunnistaminen ja sijaisuusketjujen
varmistaminen

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa.
Tuetaan elinvoima- ja konsernipalvelujen työyhteisöjen yhteisöllisyyttä järjestelmällä yhteisiä
tilaisuuksia

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 5 luku 27 § kohta 20

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä
järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

6**Perustettavan sote-kiinteistöyhtiön hallinto- ja ylläpitopalveluiden kilpailuttaminen**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

6434/00.01.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

ylläpitopäällikkö Petri Hartikainen, puh. 044 718 5241

toimitilajohtaja Hannu Väänänen, puh. 044 718 5615

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää käynnistää perustettavan sote-kiinteistöyhtiön hallinto- ja ylläpitopalveluiden kilpailuttamisen. Kilpailutuksen toteuttaa Kuopion Tilapalvelut.

Päätös**Selostus**

Sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi Kuopion kaupungilta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen. Sote- ja pelatoimitilat jäivät kuitenkin Kuopion kaupungin omistukseen ja kaupunki on ollut velvollinen vuokraamaan ko. tilat hyvinvointialueelle voimaantulon (616/2021) 22 §:n mukaisen siirtymäkauden ajan vähintään vuoden 2025 loppuun saakka, ellei hyvinvointialue käytä vuoden jatko-optiotaan. Pohjois-Savon hyvinvointialue on ilmoittanut kaupungille, ettei se käytä optio-oikeuttaan tilojen jatkovuokraukseen.

Siirtymäkauden jälkeen Kuopion kaupungin on arvioitava vuokraustoimintaansa kuntalain (410/2015) 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuden näkökulmasta. Toimitilojen vuokraaminen on lähtökohtaisesti markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, joka on yhtiöittämisvelvollisuuden piirissä. Kuopion kaupungin on yhtiötettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen vuokraustoiminta erilliseen yhtiöön vuoden 2026 alkuun mennessä. Kuopion kaupunki tulee siirtämään perustettavaan yhtiöön 22 kpl sosiaali- ja terveydenhuollon kohdetta pinta-alaltaan noin 53.700 brm². Kohteet siirretään yhtiöön vuokraoikeuksina rakennuksineen.

Kuopion Tilapalvelut valmistelee kohteiden ylläpidon siirtoa perustettavalle yhtiölle kilpailuttamalla edellä mainittujen kohteiden hallinto- ja ylläpitopalvelut. Kuopion Tilapalvelut kilpailuttaa ko. palvelut nimiinsä, siten että sopimukset on siirrettävissä perustettavalle yhtiölle.

Yhtiöön siirrettävien kohteiden ylläpidon kokonaiskustannukset (sisältäen. mm. hallinnolliset palvelut, kiinteistönhuollon, vuosikorjaukset ja energian) olivat vuonna 2024 noin 4 200 000 € (alv 0%).

Kilpailutettavat kokonaisuudet:

-Kiinteistönhuollon kustannukset olivat vuonna 2024 yhteensä noin 1 500 000 € (alv 0%), josta kiinteistönhuollon tarvikkeet oli noin 200 000 € (alv 0%).

-Hankittavien hallinnollisten palveluiden vuosikustannustaso on arviolta noin 200 000 € (alv 0%).

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 5 luku 27 § kohta 31.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi liitteenä

Liitteet

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointilomake

7**Tahko Golf Club Oy:n osakkeiden myynti**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

5225/02.07.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
hallintojohtaja Tero Oinonen
puh. 044 718 2021
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

- a. hyväksyä PNT Group Oy:n tekemän ostotarjouksen Tahko Golf Club Oy:n osakkeista hintaan 1 € / osake
- b. delegoida osakkeiden myyntiin liittyvien asiakirjojen allekirjoitusoikeuden hallintojohtajalle
- c. irtisanoa 25.4.2017 Tahko Golf Club Oy:n laaditun yhteistyösopimuksen sopimukseen kirjatun irtisanomisajan puitteissa.

Päätös**Selostus**

Kuopion ja Nilsian kuntaliitoksen yhteydessä Kuopion kaupungin omistukseen siirtyi 104 kpl Tahkon Golf Club Oy:n A osaketta. Lisäksi Kuopion ja Juankosken kuntaliitoksen seurauksena Kuopion kaupungin omistukseen on siirtynyt vuonna 2017 Juankoskelta yksi Tahkon Golf Club Oy:n A osake. Tahkon golfosakkeiden tasearvo on kaupungin kirjanpidossa 1 000 € / osake.

Kullakin golfosakkeella on yksi pelioikeus, joka oikeuttaa vuosittain pelaamaan Tahkon molemmilla golfkentillä. Osakkeisiin liittyy pakollinen yhtiövastike vuosittain. Tämän hetkinen Tahkon golfosakkeen hoitovastike on 525 €/osake (sis. alv. 14 %) eli vastikekulut ovat vuodessa noin 46.000 euroa. Yhtiön

hallituksella on yhtiökokouksen antama valtuus periä ylimääräinen, enintään 100 €/osake (sis. alv. 14 %) hoitovastike aikaisintaan 30.9.2025 ja viimeistään 31.12.2025. Ylimääräisiä vastikkeita ei ole viime vuosina peritty. Pelikausimaksu on 425 €/osake (sis. alv. 14 %), ja tämä maksetaan vain osakkeista, joiden pelioikeus on aktivoitu (niistä, jotka kaupunki on vuokrannut eteenpäin).

Tahko Golf Club Oy:n yhtiökokous on 10.1.2025 § 15 antanut hallitukselle valtuutuksen yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen kuolinpesiltä. Käyväksi hinnaksi näihin ostoihin on määritetty 5 €/osake. Kaupunginhallitus on § 67/2017 päättänyt laittaa 20 osaketta avoimeen myyntiin ja hallintojohtajalle on annettu oikeus päättää myynnistä vallitsevaa markkinahintaa noudattaen sekä laittaa 40 osaketta avoimeen vuokraukseen. Hinta kuopiolaisille ja kaupungin henkilökunnalle 750 €/osake ja muille 900 €/osake. Kaupunginhallituksen päätöksellä § 67/2017 on solmittu myös Tahko Golf Club Oy:n kanssa liitteenä oleva sopimus, joka tulisi irtisanoa osakkeiden myynnin yhteydessä.

Kaupungin Tahko-golfin osake oli myynnissä golfpiste.com -sivustolla 28.7.2025-11.8.2025 ajalla. Myynti toteutettiin huutokauppana niin, että tarjoukset pyydettiin jättämään kaupungin kirjaamoon 11.8.2025 mennessä. Huutokauppaan ei jätetty yhtään tarjousta.

PNT Group Oy on tehnyt alustavan ostotarjouksen kaikista kaupungin omistamista Tahko Golf Club Oy:n osakkeista hintaan 1 € /osake. Golf -osakkeiden omistaminen ei ole kaupungin perustehtäviä eikä kuulu kaupungin toimialaan. Kaupungilla ei myöskään ole strategista intressiä omistaa ko. osakkeita. Tarjottua hintaa voidaan pitää myös valtioneuvostonkäsittelyn kannalta tarkasteltuna markkinaehtoisena ottaen huomioon, että avoimessa ja ehdoista vapaana suoritettussa tarjouskilpailussa osakkeista ei saatu yhtään ostotarjousta.

Toimivallan peruste

Hallintosäntö 5 luku 27 § kohta 19.

Vaikutusten arviointi

Teksti tähän (fontti: Corbel 11)

Liitteet Kuopion kaupungin ja Tahko Golf Club Oy:n välinen yhteistyösopimus
Vaikutusten ennakkoarviointi - Tahko Golf Club Oy osakkeiden myynti

8**Oikaisuvaatimus / arkipyhäkorvaukset**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

2860/01.00.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaupunginlakimies Vesa Toivanen

puh. 044 718 2041

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös**Selostus**Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Oikaisuvaatimuksentekijälle on maksettu takautuvasti virkasuhteeseen perustuvaa palkkaa vuodelta 2022 Kuopion kaupungin henkilöstöjohtajan päätöksellä 951,38 euroa. Päätöksellä on hylätty palkkasaatavaa koskevat vaatimukset vuosien 2020 ja 2021 osalta vanhentuneina.

Oikaisuvaatimuksentekijä on toistanut aiemman vaatimuksensa ja vaatinut palkkasaatavia myös vuosilta 2020 ja 2021. Oikaisuvaatimuksentekijä on vedonnut Kuopion kaupunginhallituksen päätökseen 9.12.2024, joka on koskenut sovintosopimuksen hyväksymistä eräiden työntekijöiden palkkasaatavien maksamista koskevassa asiassa siltä osin, kun palkkasaatavat eivät ole vanhentuneet.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätös

Selvityksen mukaan vaatimus palkkasaatavien maksamisesta on tehty kirjallisesti Kuopion kaupungille 8.5.2025.

Asiassa on kyse virkasuhteeseen perustuvasta palkkasaatavasta, eli arkipyhäviikkojen lisätökorvauksesta. Virkasuhteeseen perustuvan palkkasaatavan vanhentumiseen sovelletaan lakia kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta (304/2003). Lain 55 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan on esitettävä virkasuhteesta johtuvaa palkkaa tai muuta taloudellista etuutta koskeva kirjallinen vaatimus kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen palkkaerä tai muu etu olisi ollut maksettava tai annettava. Jos edellä tarkoitettua vaatimusta ei ole esitetty määräajan kuluessa, oikeus palkkaan tai muuhun taloudelliseen etuuteen on menetetty.

Edellä mainituin perustein vuonna 2020 maksettavaa palkkaerää koskeva vaatimus olisi tullut tehdä viimeistään 31.12.2023 ja vuonna 2021 maksettavaa palkkaerää koskeva vaatimus olisi tullut tehdä viimeistään 31.12.2024. Mainittuja vuosia koskevat palkkasaatavat ovat siten vanhentuneet.

Asiassa ei ole myöskään merkitystä sillä, että kaupunki on suorittanut vanhentumattomia palkkasaatavia niitä vaatineille henkilöille joulukuussa 2024 hyväksytyn sovintosopimuksen mukaisesti. Kaupunki on myös tässä yhteydessä käsitellyt sille esitettyjä vaatimuksia yhdenmukaisin perustein viranhaltijain palkkasaatavan vanhentumista koskevan säännöksen mukaisesti.

Oikaisuvaatimus ei siten anna aihetta aiemman päätöksen muuttamiselle ja oikaisuvaatimus hylätään perusteettomana.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293)

Liitteet

2860/2025 Oikaisuvaatimus

2860/2025 Täydennetty oikaisuvaatimus

2860/2025 Henkilöstöjohtajan viranhaltijapäätös 19.6.2025 § 38

9**Kaupunginhallituksen tiedonantoja 18.8.2025**

Kaupunginhallitus 18.08.2025

6/00.01.01/2025

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksiantoasiat tiedoksi ja päättää, että pöytäkirjoissa olevia päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös**Selostus**

Kh:lle saapuneet kirjeet yms.:

6283/2025 Kuntalaisaloite: Pitkälammen uimapaikan parantaminen. Aloite on lähetetty Kaupunkiympäristön toimialan käsiteltäväksi.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet Elinvoima- ja konsernipalvelujen viranhaltijoiden päätökset ajalta 6.-13.8.2025

10

Kaupunginhallituksen muut asiat 18.8.2025

Kaupunginhallitus 18.08.2025

4/00.01.02/2025

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).